

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de vaste commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Kenmerk : snf.bri. 14782649
Betreft : Enkele aandachtspunten voor nota-overleg 25 mei 2020
inzake arbeidsmigranten
Datum : 11 mei 2020

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 mei a.s. overlegt uw commissie met de Minister over het thema arbeidsmigratie en de initiatiefnota van ChristenUnie en SP. Graag geven wij u een aantal punten mee voor dat overleg.

Brief 'aanpak misstanden arbeidsmigratie'

In de brief van 21 juni 2019 en die van 20 december 2019 schrijft de Minister over de aanpak van misstanden in arbeidsmigratie. Hij schrijft onder andere: *Voor het kabinet geldt dat kwalitatief betekent dat een woning voldoet aan het Bouwbesluit en gecertificeerd is.*

Onze inschatting is dat op dit moment ongeveer een kwart van het aantal 'bedden' door SNF-geregistreerde ondernemingen wordt ingezet. Als daar de door AKF gecertificeerde bedden bij worden opgeteld is dat iets meer, maar dat betekent dat het overgrote deel van de huisvesting in Nederland niet gecertificeerd is. Extra inzet op het handhaven op die locaties is ons inziens nodig om de kwaliteit 'overall' te verbeteren. Alleen focussen op aanscherping van SNF en AKF laat veel meer dan de helft van de huisvestingslocaties buiten beschouwing. Locaties die vaak onder geen enkel toezicht staan.

Gelukkig zijn er steeds meer gemeenten die SNF als voorwaarde stellen voor vergunningverlening. Dit draagt bij aan meer gecertificeerde huisvesting. SNF wil graag met gemeenten convenanten afsluiten voor intensievere samenwerking. Daarvoor vraagt SNF steun van de provincies en waardeert die steun zeer waar die nu al wordt gegeven.

Aan de andere kant zien we ook dat veel gemeenten terughoudend zijn als het gaat om het realiseren van nieuwe locaties. Alleen méér capaciteit kan zorgen dat de kwaliteit omhoog gaat. Zolang er zo'n krapte is als er voor de corona-crisis begon was, zullen ook slechte locaties worden ingezet door ondernemingen die geen ander optie zien.

In de brief staat ook dat *met SNF wordt gekeken hoe alle locaties, die door de SNF geïnspecteerd moeten worden, zo goed mogelijk in beeld kunnen worden gebracht.*

Daarvoor heeft de SNF verschillende maatregelen genomen. Het gaat dan bijvoorbeeld om strengere sancties bij de constatering dat een locatie bij de SNF onbekend blijkt te zijn. Ook kunnen alle inspecteurs die voor het SNF-inhuur-register inspecteren nu zien of de locaties die worden gehuurd door de verhuurder zijn opgegeven en maakt de SNF eigen analyses op locaties die wel door een huurder, maar niet door een verhuurder worden opgegeven. Ten slotte communiceert de SNF intensief naar de deelnemers over deze verplichtingen. SNF is overigens geen keurmerk dat huurcontracten en huurprijzen beoordeelt.

De Minister heeft onze inspanningen juist beschreven. Met de genoemde acties is de kwaliteit van de controle van SNF verbeterd.

Daarnaast heeft SNF besloten om in 2021 over te gaan naar een 100%-controle van de locaties en af te stappen van de steekproef. Er zal tevens strengere controle op de opgave van de locaties worden doorgevoerd. Met deze stappen denkt SNF tegemoet te komen aan de signalen van gemeenten, sociale partners en andere belanghebbenden dat een strengere controle noodzakelijk is.

Initiatiefnota van ChristenUnie en SP

In de genoemde initiatiefnota wordt (kort) aandacht besteed aan huisvesting. Er wordt geconcludeerd dat het aan ondernemingen zelf is om een keurmerk van SNF dan wel AKF aan te vragen. Er is inderdaad géén verplichting tot het aanvragen van registratie. De brancheverenigingen ABU en NBBU verplichten hun leden wel tot SNF-registratie indien zij huisvesting voor arbeidsmigranten verzorgen.

Het ontbreken van een verplichting zorgt er voor dat een heel groot deel van de locaties niet onder de keurmerkeisen en keurmerkinspecties valt. Dat betekent dat een heel groot aantal locaties deels aan het oog van gemeenten en keurmerkinspecties zijn onttrokken. Zie het punt hierboven dat ons inziens extra handhavinginszets nodig is, juist ook op de niet-gecertificeerde huisvesting.

De conclusie in de nota dat *met gemeenten niet vrijblijvende afspraken gemaakt moeten worden*, onderschrijven wij zeer. Alleen met méér huisvesting kan de kwaliteit over de hele linie worden verhoogd.

Wij plaatsen een kanttekening bij de onjuiste voorstelling van zaken rond SNF in dit deel van de nota: Bij ondernemingen met een of twee locaties wordt ook door SNF jaarlijks al een 100%-controle uitgevoerd, net zoals bij AKF-ondernemingen het geval is. Bij ondernemingen met meer dan 2 locaties wordt jaarlijks een steekproef van locaties bezocht. Zoals hierboven al gemeld zal SNF in 2021 overgaan naar een systeem van 100%-controle om nog meer zekerheid te kunnen garanderen. Ook de stelling dat maar een deel van de locaties hoeft te worden gemeld bij SNF is onjuist. Het weglaten van locaties in de opgave bij SNF kan leiden tot onmiddellijke schorsing uit het SNF-register.

Samenvattend

SNF neemt haar verantwoordelijkheid om het keurmerk nog steviger te maken. Maar het verhogen van de kwaliteit van huisvesting kan alleen als er meer huisvesting wordt gerealiseerd en daarvoor hebben de gemeenten de sleutel in handen. Zij zouden nog veel nadrukkelijker aangespoord moeten worden om huisvesting te realiseren.

Daarnaast moet veel energie gestoken worden in de niet-geregistreerde ondernemingen die huisvesting voor arbeidsmigranten realiseren, zeker als die niet vergund is, omdat daar niemand de kwaliteit van de huisvesting in de gaten houdt.

Vanzelfsprekend zijn wij graag tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.A.
Karssen
voorzitter

Stichting Normering Flexwonen is in 2013 opgericht naar aanleiding van afspraken in de Nationale Verklaring Huisvesting Arbeidsmigranten. Die verklaring is in 2012 ondertekend door een groot aantal partijen dat betrokken was bij arbeidsmigranten en hun huisvesting: vakbonden, werkgeversorganisaties waaronder LTO, VNG, gemeenten en regio's, ministerie Binnenlandse Zaken etc. In de Nationale Verklaring zijn afspraken gemaakt over kwantiteit en kwaliteit van huisvesting voor arbeidsmigranten. Ten aanzien van kwaliteit is vastgelegd dat er één onafhankelijk register zou komen voor ondernemingen waarvan de huisvesting aan de eisen voldoet. De globale eisen zijn destijds al vastgelegd, waaronder de nog steeds geldende minimaal 10m² gebruiksoppervlakte per persoon, eisen aan veiligheid, hygiëne, voorzieningen zoals toiletten, douches, koelkastruimte, kookplaten en natuurlijk eisen aan brandveiligheid en blusmiddelen. Bij SNF zijn bijna 700 ondernemingen geregistreerd. Zij hebben gezamenlijk zo'n 11.000 locaties met ongeveer 92.000 bedden.